

Behovet att beskriva god missbruksbehandling är stort. Även om kunskaperna finns så används de inte optimalt i idag.

Orsakerna därtill är flera. En är den låga status det innebär att arbeta med missbrukare. En annan orsak är uppfattningen att ”det är så svårt så det är ingen idé att försöka”.

Det är således oklart vad som menas med god missbruksbehandling. Behov finns därför av kompletterande certifieringsutbildningar för de som idag arbetar med missbruksbehandling. Det kan även vara aktuellt att certifiera behandlingshem.

Ska certifieringar bli till nytta måste man noggrant formulera kriterier för vad som är nödvändigt då det gäller kunskaper och förmåga hos behandlingspersonal och behandlingsverksamheter.

FAD:s kriterier för certifiering

Som yrkesförbund för professionella alkohol- och drogterapeuter har vi formulerat våra synpunkter på kriterier för god missbruksbehandling.

Kriterier kan beskrivas på olika detaljnivåer och med olika teoretiska förankringar. Här återges kortfattat FAD:s kriterier för att en person ska kunna ge god professionell behandling till klienter med substansrelaterade störningar (SRS).

Beskrivningen överensstämmer i all väsentlighet med både svenska, amerikanska och andra länders erfarenheter av SRS-behandling.

Personen ska kunna

1. Ställa och tillämpa differentierad SRS-diagnostik enligt DSM, ICD och JD (Jellineks diagnostik).
2. Bedöma klienters behov, avseende även tillkommande variabler som fysiskt hälsa, psykisk hälsa, social situation, existentiella perspektiv etc.
3. Behärska SRS-prognostik och utifrån tidigare insikter bedöma troliga behandlingsresultat.
4. Planera både behandling och behandlingsprogram för grupper och enskilda klienter.
5. Matcha, vilket innebär att samtliga variabler används för optimalt resultat. Matchningsvariablerna är
 - klientens diagnos och tilläggsdiagnoser
 - personalens utbildning, erfarenhet, personlighet
 - behandlingsprogram
 - miljö
 - tid
6. Behandla enligt flera olika program, både individuellt och i grupp. Följande inriktningar är mest användbara
 - kognitivt inriktad SRS-behandling
 - KBT-inriktad SRS-behandling
 - tolvstegsinriktad SRS-behandling
 - existentiellt inriktad SRS-behandling

7. Evaluera, vilket innebär
 - att utvärdera klientens framåtskridande i behandlingen och då så behövs göra nödvändiga successiva precisioner
 - att utvärdera behandlingens effekter efter avslutad behandling
 - att använda utvärderingsresultat för att nå bättre program och tekniker
8. Använda test och bedömningsinstrument för bästa möjliga struktur från början till slut av behandlingen.
9. Samverka med andra professioner - så kallad case management - med klienten i centrum.
10. Inse och rekommendera klientens behov av (kompletterande) insatser från andra organisationer.
11. Informera, ge råd, motivera och utbilda klienter.
12. Inse och använda anhöriga som resurser då så är lämpligt.
13. Informera, ge råd och utbilda anhöriga.
14. Hantera krissituationer.
15. Behärska och använda kunskaper i personlighetspsykologi och behandling av både existentiell och situationell ångest.
16. Tillämpa administrativa rutiner, rapportering, journalföring och remittering enligt lagar och avtal.
17. Ta emot och använda handledning.

- ✓ Alla som arbetar självständigt bör ha minst två års tidigare erfarenhet av praktik eller arbete med SRS-behandling (på minst halvtid) i personalgruppssamverkan.
- ✓ Den som har egen erfarenhet av SRS-problematik, drogmissbruk eller anhörigskap bör ha minst fyra års nykterhet innan han eller hon börjar arbeta som alkohol- och drogterapeut.
- ✓ Den som ska arbeta som alkohol- och drogterapeut ska genomgå egen samtalsterapi under minst 25 timmar eller motsvarande gruppterapi.

Syftet är att få erfarenhet av att i samverkan med en "hjälpare" ändra något hos sig själv, oavsett det gäller tankar, känslor och/eller beteende.

Sådan erfarenhet ger en ödmjukare inställning till klienterna och deras svårigheter.

Deltagande i självhjälpgrupper är värdefullt men ersätter inte terapi.

FAD, Förbundet för alkohol- och drogterapeuter

Här samlas vi som arbetar med behandling av missbruk, beroende och anhöriga. Som yrkesförbund (inte fackförbund) för vi fram våra yrkeskunskaper.

Det finns inga genvägar till god missbruksbehandling.

Den som testat sina kunskaper mot FAD:s 17 kriterier kan erhålla FAD:s auktorisation som alkohol- och drogterapeut.

Kriterierna kan också användas för att komplettera andra yrken. Sjuksköterskor, socionomer, behandlingsassistenter och andra är välkomna som FAD-medlemmar och att efter komplettering av sina kunskaper erhålla FAD-auktoriseringen.

för den som arbetar
med behandling av klienter med
SRS (substansrelaterade
störningar)

Kriterier för yrket alkohol- och drogterapeut

www.fad06.se

08-643 28 26